

VENDOMATIC

INSTRUCTIE BOEK

NAAIMACHINE TYPE 7741

Type 7741

Vendomatic, een merk van Vroom & Dreesmann,

garantie voor kwaliteit en service.

Geachte Mevrouw,

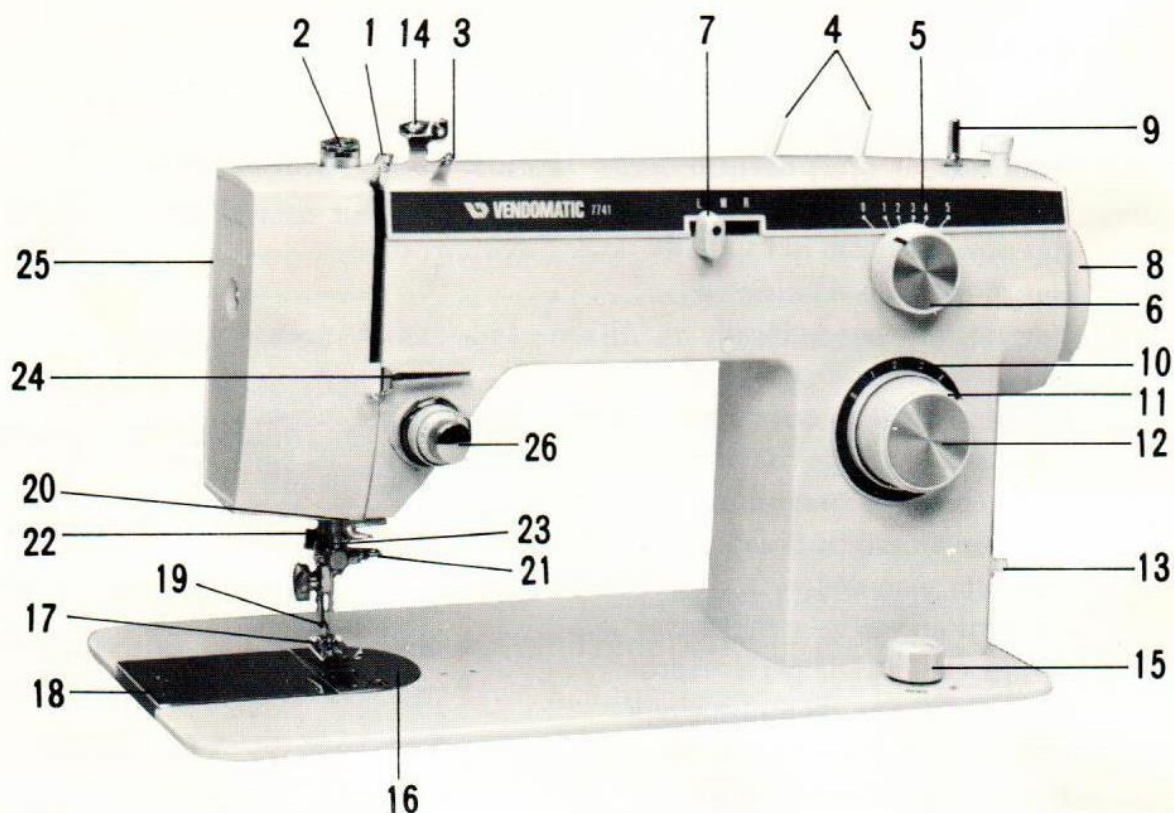
Op de volgende bladzijden zult U zien, hoe deze “VENDOMATIC” naaimachine U kan helpen om voor Uzelf en Uw gezin mooie dingen te maken.

Naast de eenvoudige rechte steken zijn er verscheidene andere steken mogelijk op deze machine en U zult merken, dat de machine rustig, soepel en efficiënt werkt, het resultaat van jarenlange ervaring en toepassing van de modernste technieken van een der grootste naaimachinefabrieken van de wereld.

Door de veelzijdigheid van Uw “VENDOMATIC” naaimachine zult U met plezier werken met verschillende soorten materiaal en U kunt Uw fantasie uitleven op Uw naaimachine, wat ongetwijfeld zal resulteren in mooi naaiwerk.

U zult een leven lang plezier beleven aan Uw “VENDOMATIC” naaimachine en we stellen U voor dit boekje aandachtig door te lezen, opdat U allereerst een algemeen overzicht krijgt van de functies en de werkwijze van Uw naaimachine.

Naam van elk onderdeel

- 1 Draadhefboom
- 2 Automatische drukregelaar
- 3 Draadgeleider
- 4 Garenpen
- 5 Zig-zag breedte-aanduiding
- 6 Zig-zag instelknop
- 7 Naaldstandhendel
- 8 Vlieg wiel
- 9 Spoelwinder
- 10 Steeklengte indicator
- 11 Steeklengteknop
- 12 Knop voor automatisch achter-
uitnaaien
- 13 Lichtschakelaar

- 14 Spoelwinder draadgeleider
- 15 Transporteerknop
- 16 Steekplaat
- 17 Beweegbare persvoet
- 18 Schuifplaat
- 19 Naald
- 20 Draadgeleider
- 21 Naaldklemnschroef
- 22 Draadafsnijder
- 23 Naaldstang
- 24 Draadgeleider
- 25 Frontkap, draaibaar
- 26 Spanningsregelaar

Bijzondere voordelen

Automatische drukregelaar

de druk kunt U aanpassen aan de stof die U verwerkt.

Steekregelaar

eenvoudig om de steeklengte in te stellen.

Automatisch voor- en achteruitnaaien

voor het afhechten van naden.

Automatische spoelwinder

stopt wanneer de spoel vol is.

Bovenspanning

zorgt voor een geleidelijke draadtoevoer.

Verzinkbare transporteur

maakt het stoppen en knopen aanzetten veel gemakkelijker.

Makkelijk uitneembare grijperbaan

om het schoonmaken te vereenvoudigen.

Beweegbare persvoet

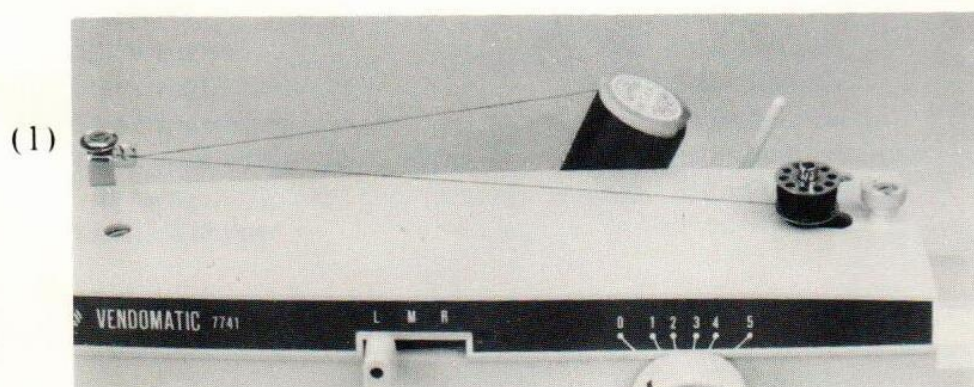
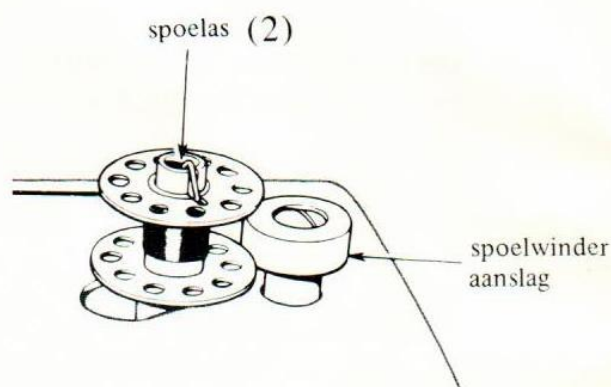
naait heel gemakkelijk over oneffenheden.

Het opwinden van het spoeltje

Eerst de machine ontkoppelen door de koppelschroef naar links te draaien (afb. 1) waarbij het handwiel moet worden vastgehouden. Voor het opwinden van de spoel moet de draad vervolgens worden gespannen zoals op tekening 2 is aangegeven, d.w.z. van de klos over de voorspanning (1) waarna de draad om het spoeltje wordt gewikkeld dat op de spoelas (2) wordt gestoken. U drukt vervolgens de spoelwinder in, schakelt de machine in en de spoel wordt opgewonden. U kunt zolang winden tot de spoel vol is, de spoelwinder stopt dan vanzelf. Indien U echter een spoeltje slechts gedeeltelijk wilt opwinden kunt U op elk gewenst ogenblik stoppen door de spoelwinder terug te duwen.

Afb. 1

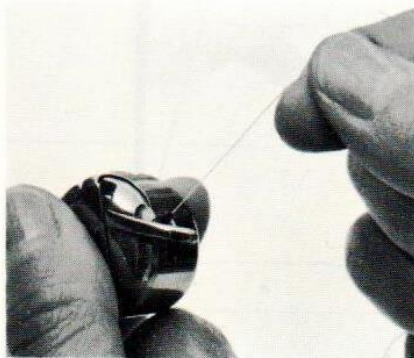
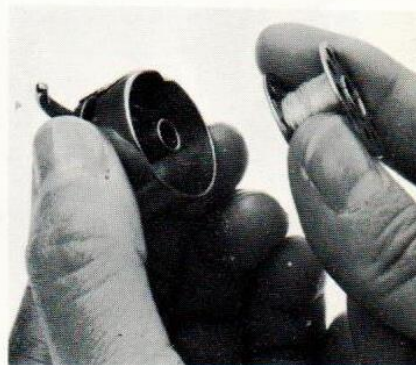
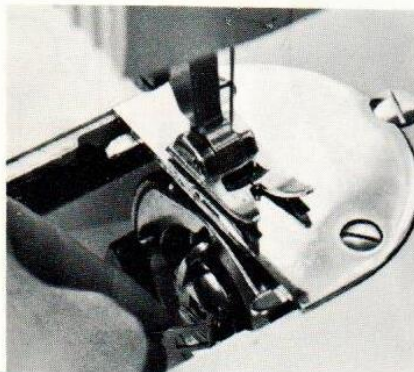

Afb. 2

Het spoelklosje verwisselen

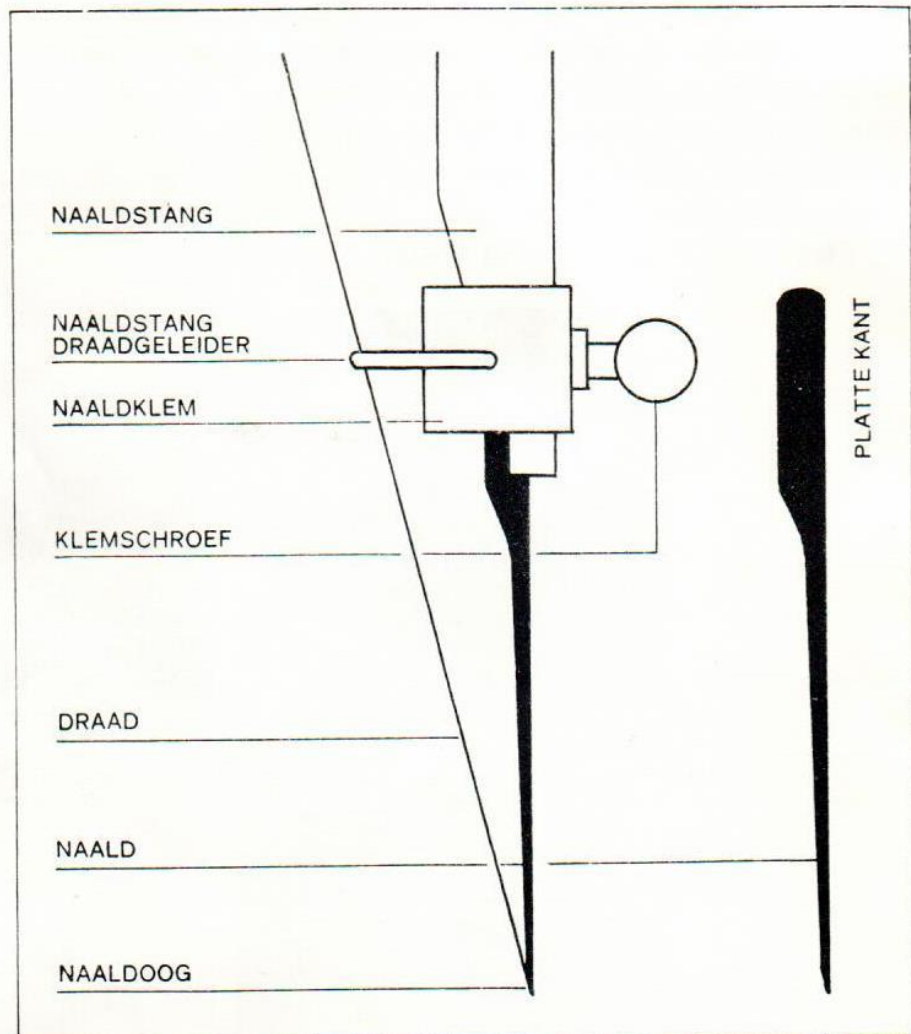
Om het spoelklosje te verwisselen moet U de spoelhuls uit de machine halen.

1. Draai met de rechterhand het handwiel naar U toe tot de draadhefboom in de hoogste stand staat.
2. Trek de schuifplaat open - 19 -.
3. Open het klepje van de spoelhuls en neem deze met duim en vinger uit de grijper (zie afb.).
4. Sluit het klepje, houd de spoelhuls met de opening naar beneden, waarna het spoelklosje er gemakkelijk uitvalt.
5. Neem de lege spoelhuls en druk het opgewonden spoelklosje in de spoelhuls, waarbij de draad moet aflopen in de richting van de wijzers van de klok.
6. Trek de draad door de gleuf van de spoelhuls onder het spanningveertje door naar buiten en trek de draad ongeveer 10 cm door (zie afb.).
7. De spoelhuls bij het geopende klepje vastpakken (het spoelklosje kan er dan niet meer uitvallen) en op de as van de grijper plaatsen, zodat de naar boven gerichte pal in de inkeping aan de bovenzijde van de grijperbaan komt.
8. Hierna de spoelhuls goed naar binnen drukken en het klepje sluiten.
9. Vervolgens de schuifplaat sluiten.

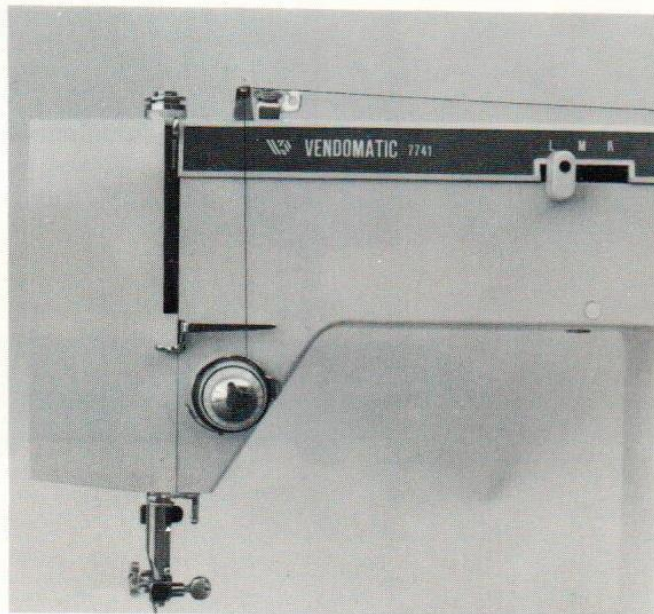
Het inzetten van de naald

1. Draai het handwiel naar U toe tot de draadhefboom in zijn hoogste stand staat.
2. Draai de naaldklemschroef los (naar U toe) en schuif de naald met de platte kant naar rechts gekeerd zover mogelijk omhoog.
3. Hierna draait U de naaldklemschroef weer vast.
4. Nagaan of de naald op de juiste wijze in het gat van de naaldplaat zakt.

Het inrijgen van de bovendraad

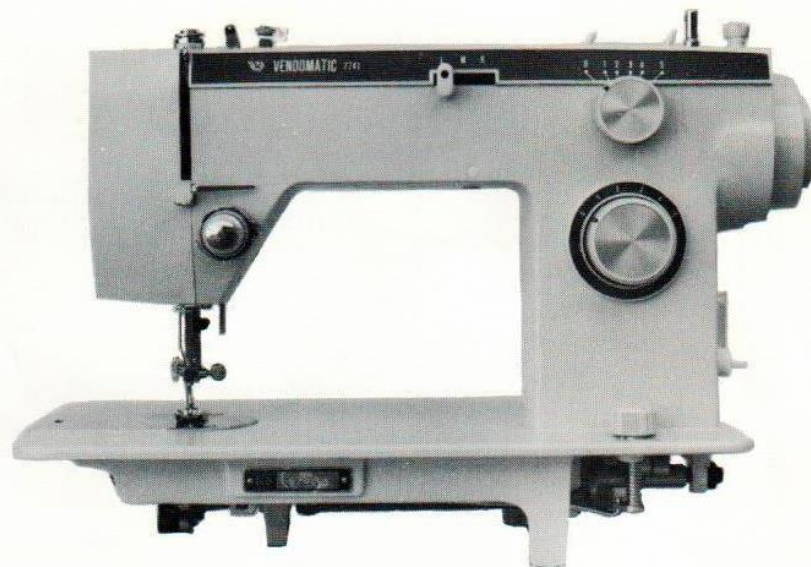
1. Draai het vlieg wiel naar U toe tot de naaldstang op haar hoogste stand staat.
2. Zet de garenklos op de garenpen.
3. Voer de draad door de armdraadgeleider.
4. Laat de draad van de draadgeleider naar beneden lopen en tussen de spanningsschijven van rechts naar links weer omhoog. Trek de draad door het spanningsveertje.
5. Voer de draad onder de draadgeleider door naar het oog van de draadhefboom. Steek de draad van rechts naar links in.
6. Trek de draad naar beneden door de draadgeleiders op de frontplaat en vandaar door de lus aan de naaldstang.
7. Steek tenslotte de draad van links naar rechts door het oog van de naald.

Het gereedmaken van de machine voor het naaien

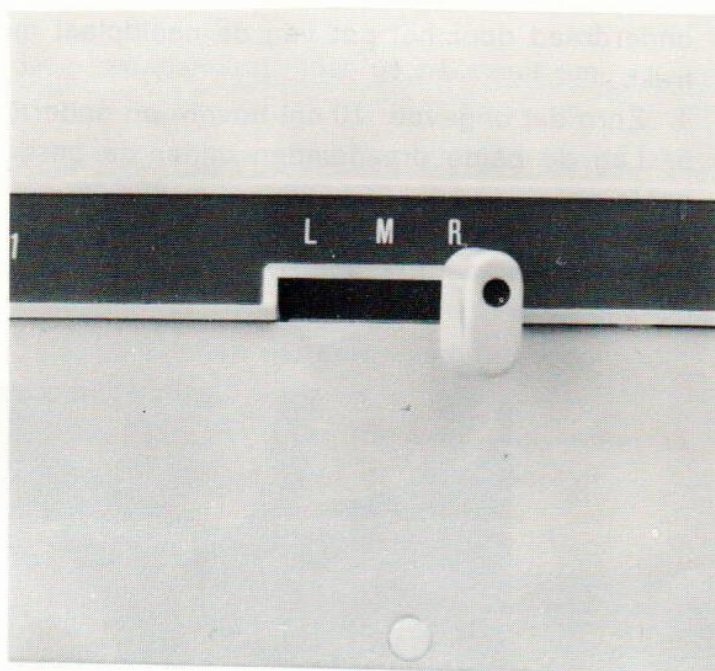
1. De stof onder de persvoet leggen bij de hoogste stand van de draadhefboom.
2. De persvoethefboom, aan de achterkant van de machine, omlaag brengen, de naald in de stof zetten, door het handwiel naar U toe te draaien en langzaam beginnen te naaien door geleidelijk de voetpedaal in te drukken. Bij de eerste paar steken houdt U de beide draden, onder de persvoet naar achteren gelegd, vast.

Bij het naaien van een scherpe hoek, de machine op de hoek stoppen met de naald in de stof, de persvoet lichten, de stof draaien, de persvoet omlaag brengen en doorgaan met naaien.

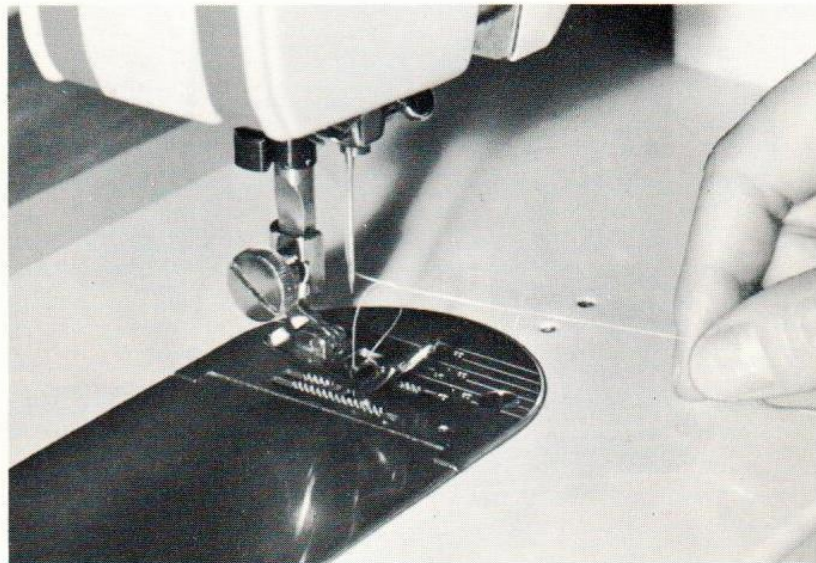
Verplaatsen van de naaldstand

Voor recht of zig-zag naaien hendel plaatsen in het midden, links of rechts. Vanuit elke stand kan recht en zig-zag genaaid worden.

Ophalen van de onderdraad

1. Houd met de linkerhand het einde van de bovendraad losjes vast.
2. Draai met de rechterhand het handwiel naar U toe tot de draadhefboom uit de hoogste stand omlaag is geweest en weer in de hoogste stand is teruggekomen.
3. Trek nu voorzichtig aan de bovendraad, welke dan de onderdraad door het gat van de naaldplaat mee naar boven trekt.
4. Zorg dat ongeveer 10 cm boven- en onderdraad afhangen.
5. Leg de beide draadeinden onder de persvoet door naar achteren.

Het regelen van de draadspanningsknop

1. Door de genummerde knop van de spanningsregelaar naar rechts te draaien wordt de bovenspanning zwaarder, m.a.w. hoger cijfer → zwaardere spanning.
2. Wanneer de genummerde knop naar links wordt gedraaid, wordt de spanning lossier, m.a.w. lager cijfer → lossere spanning.

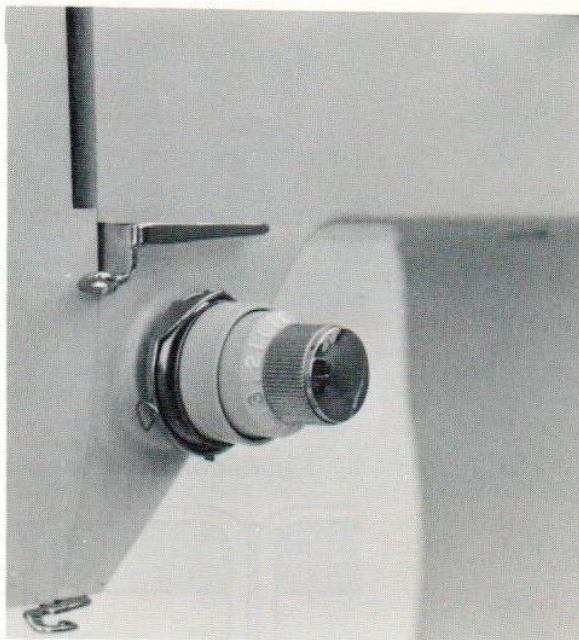
Bij het regelen van de draadspanning moet de persvoet omhoog staan.

Regelen van de onderspanning

Daar de onderspanning op de fabriek zorgvuldig is afgesteld voor allerlei soorten stof en garen, heeft U hieraan niets te veranderen.

Een goede steek zal steeds kunnen worden verkregen door het regelen van de bovenspanning.

Houdt U er rekening mee, dat een verkeerde spanning kan zijn veroorzaakt door pluizen van stof en garen tussen de spanningsplaatjes.

De juiste spanning

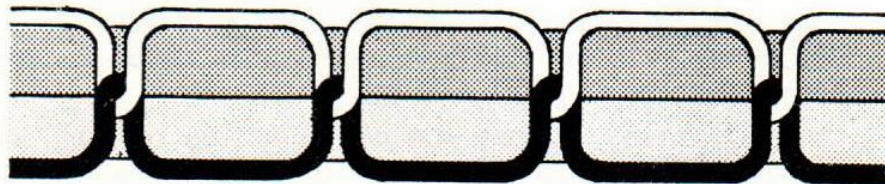
Als boven- en onderspanning goed zijn, ligt de verknoping van de boven- en onderdraad in het midden van de stof.

Figuur a. Goede spanning.

Figuur b. De verknoping wordt naar boven getrokken en komt op de stof te liggen. U kunt de bovenspanning iets losser maken.

Figuur c. De verknoping wordt naar beneden getrokken en komt onder de stof te liggen. U kunt de bovenspanning iets vaster maken (zie tekening).

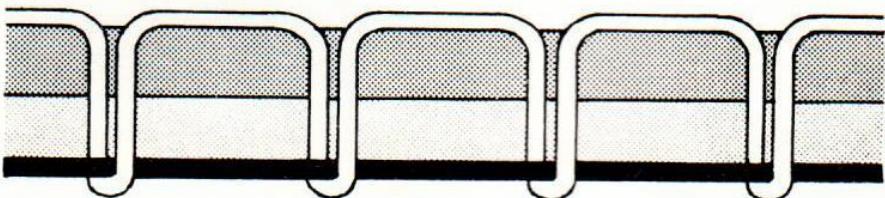
a. Goede spanning

b. Bovenspanning te sterk

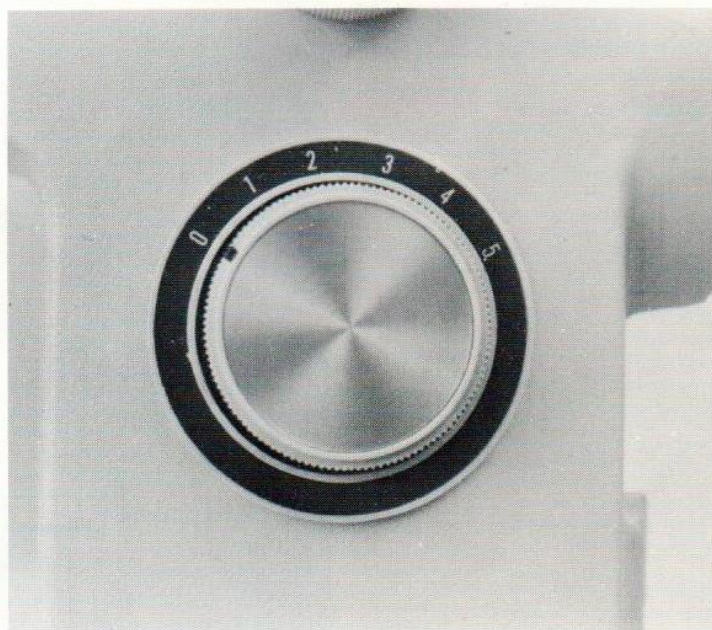
c. Bovenspanning te zwak

Het regelen van de steeklengte

1. De gewenste steeklengte wordt ingesteld met de draaiknop.
2. Hoe hoger het cijfer op de steeklengteschaal, des te groter is de steek. Kleine steek voor dunne stoffen. Grote steek voor grove en zware stoffen, uitgezonderd taftzijde, waarvoor een dunne naald en een grote steeklengte zijn vereist.
Voor het naaien van plastic geldt een dikke naald (100) en een grote steeklengte.
3. Wilt U achteruit naaien dan drukt U knop R zo ver mogelijk in. Zolang de knop blijft ingedrukt, naait de machine met dezelfde steeklengte achteruit. Zodra U de knop loslaat, naait de machine weer vooruit.

Attentie : Niet beginnen te naaien met de knop op 0-stand.

Het regelen van de persvoetdruk

Lichte weefsels laten zich niet goed verwerken onder teveel druk, noch zware weefsels onder te weinig druk. Gebruik om de juiste druk te verkrijgen de automatische drukknop-regelaar.

Om meer druk te verkrijgen voor het naaien van zwaar materiaal, gewoon materiaal en dunne stoffen drukt men de automatische drukregelknop naar beneden.

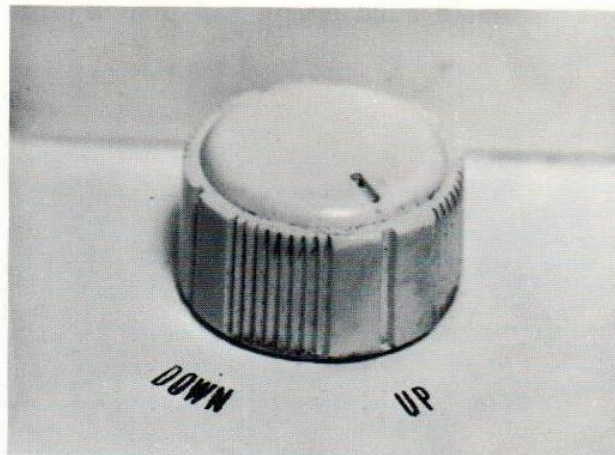
Voor fijne stoffen, bijv. zijde, nylon, dan knop half indrukken.

Om de druk te regelen voor stoppen en borduren, drukt men de ring in, waardoor de druk wordt opgeheven en het materiaal heen en weer bewogen kan worden tijdens het lopen van de machine, ook bij grote snelheid.

Het gebruik van de transporteur

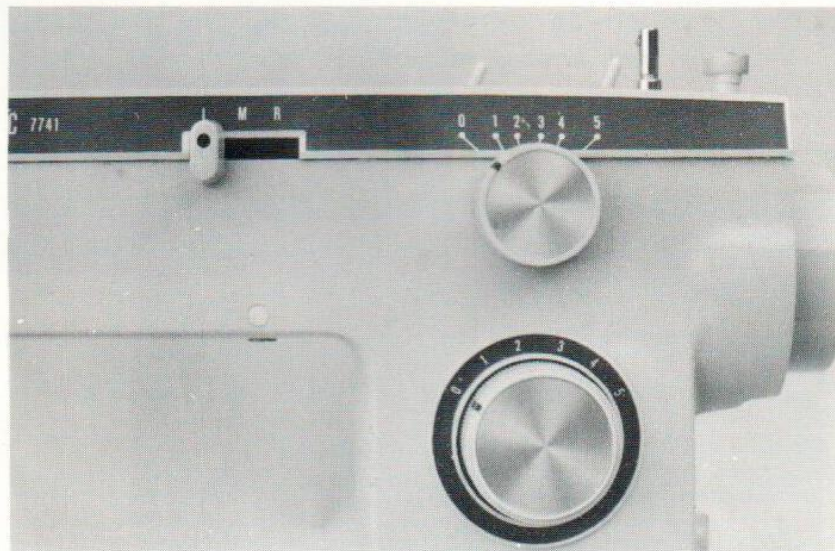
1. Voor normale stof zet U knop op UP.
2. Voor stoppen en knopen aanzetten de knop op DOWN.
3. Bij stoppen en borduren persvoetdruk verlichten.

Hoe regelt men de zig-zag-steek

Rechts naast de naaldstandhandle bevindt zich een knop, voorzien van de cijfers 0 t/m 5. Hiermee kunt U de zigzag-steekbreedte regelen.

Attentie: Bij het instellen van de zig-zag knop, naald altijd uit de stof omhoogdraaien.

Het verwijderen van het werk

1. Het handwiel naar U toe draaien tot de draadhefboom in de hoogste stand staat.
2. Zet de persvoet omhoog.
3. De stof naar achteren wegtrekken en de beide draden op ongeveer 10 cm lengte afknippen en de overblijvende draadeinden onder de persvoet naar achteren leggen.

Het aanzetten van knopen

Draai het vliegwiel naar U toe tot de draadhefboom in de hoogste stand staat. Zet de naaldstand links

Zet de persvoet omhoog. Verwijder het gewone persvoetje, zet het knopenvoetje ervoor in de plaats, zoals de foto aangeeft.

Zet de transporteur op „down”, zoals voor stoppen is aangegeven, de spanning van de boven- en onderdraad blijft dezelfde als bij gewoon naaien.

Leg het materiaal of het kledingstuk met de knoop zo onder de persvoet, dat de gaatjes in de knoop gelijk lopen met de langwerpige opening in de persvoet.

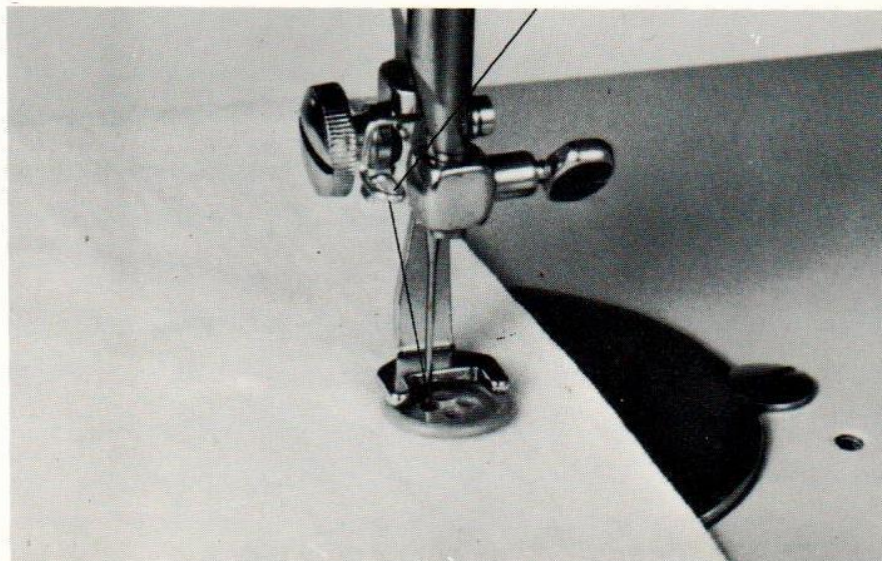
Zet de zig-zag knop op de juiste breedte, zodat de naald precies door het midden van elk gaatje van de knoop gaat. Draai, alvorens machinekracht te gebruiken, het vliegwiel met de hand naar U toe.

Maak een steek in elk gaatje van de knoop en overtuig U dat de naald de knoop nergens raakt. Maak daarna vijf à zes steken voor aannaaien van de knoop.

Bij viergaatsknopen naait men eerst het ene gaatjes-paar en daarna het andere.

Zet de draad vast door 2 à 3 gewone steken in hetzelfde gaatje te maken, door de zig-zag' breedte op 0 te zetten en knip daarna de draad af.

Attentie: knoopaanzetvoet behoort niet tot de standaarduitrusting; is eventueel los verkrijgbaar.

Het maken van knoopsgaten

Instelling:

- Zig-zagknop op $1\frac{1}{2}$ - 2 zetten.
- Steeklengte regelen tussen $\frac{1}{2}$ - 1.
- Naaldstandhendel links plaatsen
- Knoopsgatenvoet aan de machine.

Begin de eerste lengterups op zig-zag $1\frac{1}{2}$ - 2 te stikken

Aan het eind van de eerste rups de naald **rechts in de stof laten staan**.

Persvoet omhoog. Stof $\frac{1}{2}$ slag **rechtsom** draaien.

Persvoet omlaag. Naald uit de stof.

Zig-zag knop geheel naar rechts draaien

Maak ca. 4 - 6 trenssteken, stof met de hand tegenhouden.

Naald uit de stof.

Zig-zag knop weer op $1\frac{1}{2}$ of 2 en de tweede lengterups tot het einde stikken. Naald uit de stof.

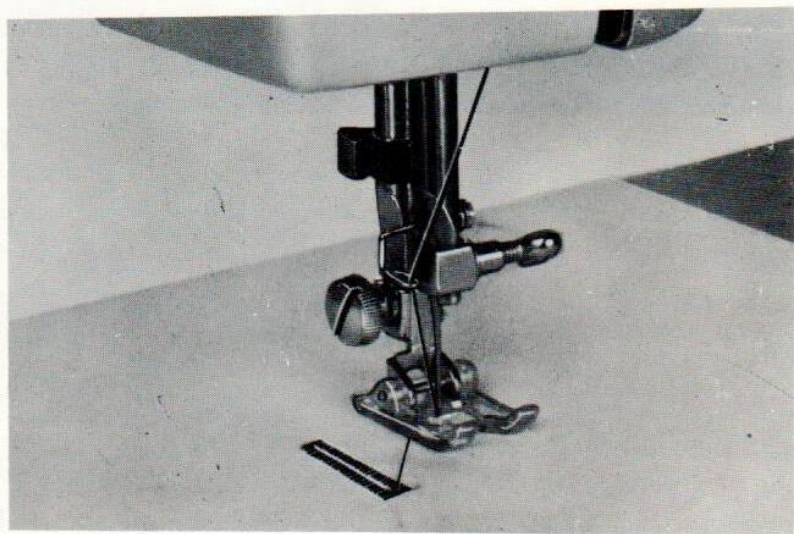
Zig-zag knop weer naar rechts draaien en aftensen.

Draad afhechten door zig-zag op 0 te zetten en nog 3 - 5 steken te maken.

Snij het knoopsgat open.

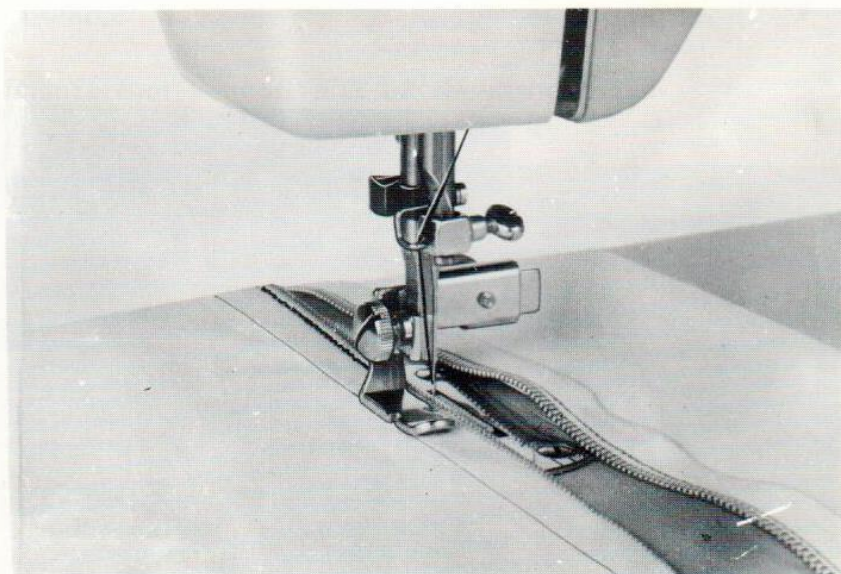
Versterkt knoopsgat met koord.

Voer door de gleuf in de knoopsgatenvoet een draad knoopsgatenzijde en maak het knoopsgat verder zoals boven is aangegeven.

Het inzetten van een ritssluiting

1. Stel de machine in op rechtstikken.
2. Verwijder de persvoet en bevestig de ritssluitingvoet aan de machine.
3. Draai de schroef van de ritssluitingvoet los en verschuif de voet zo dat de naald rechts van de voet komt, draai de schroef nu weer vast.
4. Plaats nu de stof met ritssluiting zo onder de voet dat het dikke gedeelte van de ritssluiting rechts van de naald komt. Stik nu de eerste kant van boven naar beneden, begin altijd met een open ritssluiting. Als u bijna aan het einde de naald in de stof laat staan en de voet omhoog doet, kunt U gemakkelijk de ritssluiting dichttrekken; voet weer omlaag en de eerste kant verder afmaken.
5. Aan de onderkant de stof een kwart slag draaien, 4 tot 8 steken maken, weer kwart slag draaien en de tweede kant van beneden naar boven stikken.
6. Heeft U een ruitstof of stof met een vleug, hecht dan aan het eind van de eerste kant af. Draai dan de schroef van de ritssluitingvoet los en verschuif de voet naar de linkerkant van de naald. Draai de schroef weer vast en stik nu de tweede kant ook van boven naar beneden.

Het stoppen

Transporteur uitschakelen (knop op down).

Persvoetdruk zeer los.

Stof strak houden.

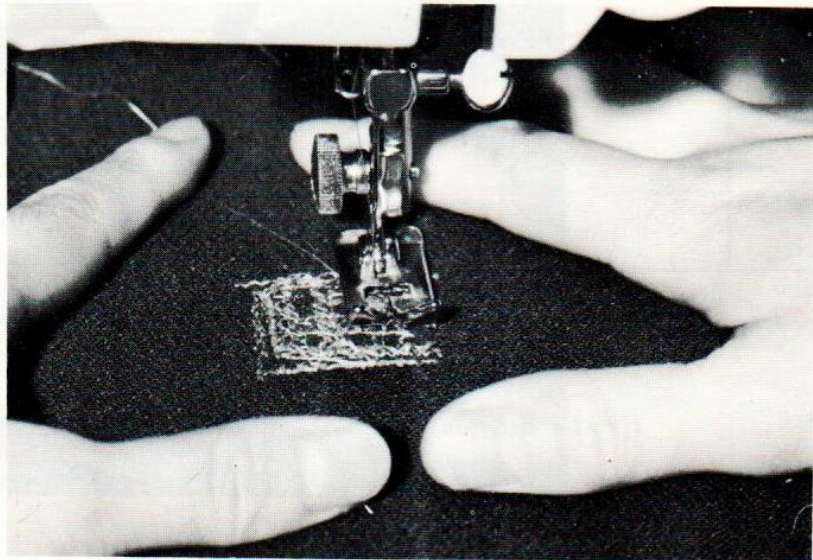
Machine snel laten draaien.

Stof van achteren naar voren bewegen onder de persvoet.

Het verdient aanbeveling om bij stoppen 2-draadsgaren te gebruiken, het z.g. machine stopgaren.

Men kan ook de stof spannen in een zgn. spanraam.

Dan de persvoet van de naaimachine halen en de persvoet-hendel omlaag zetten. Verdere handelingen als hierboven.

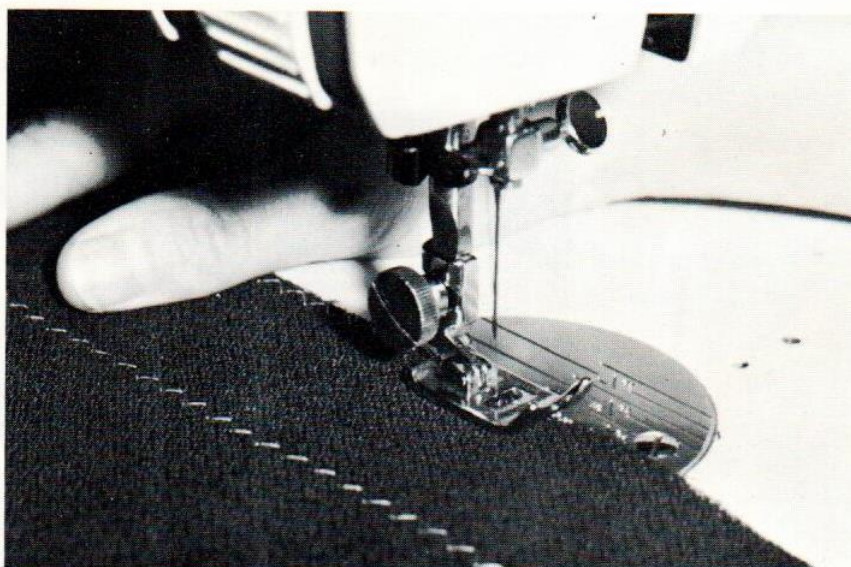

Naden afwerken

Zig-zag knop op 4 plaatsen.

Steeklengte tussen 2 - 3.

Af te werken stof half onder de persvoet leggen.
Zo, dat één steek op de stof en de andere naast de stof komt.
Stof losjes leiden.

Garen- en naaldentabel

Naald syst. 705 nr.	Naaïen en stoppen van de belangrijkste stoffen	3 draads garen of zijde nr.	2 draads stop- garen nr.	steeklengte ca.
70	Zéér dunne stoffen: nylon, kant, zijde	60	40—80	1½—2
80	Dunne stoffen: zijde, fijn linnen, katoen	60	40—80	2—3
90	Middelst. dikke stoffen: linnen dikke katoenen stof wollen stoffen	60		2½—3½
100	Dikke stoffen: wollen stoffen werkkleding herenkleding jongenskleding manchester	60		3—4

Attentie: gemerceriseerde garens gebruiken!

(katoenen garens).

Dus geen gelakte of zgn. glace garens gebruiken.

Kleine storingen en mogelijke oorzaken

Door de aanwijzingen, gegeven in deze handleiding, nauwkeurig op te volgen, zult U de hierna genoemde storingen gemakkelijk kunnen voorkomen.

a. De onderdraad breekt, als:

De spanning van de onderdraad te sterk is;
het gat in de steekplaat een scherpe kant heeft gekregen;
de onderdraad niet goed opgespoeld en geleid is.

b. De bovendraad breekt, als:

De naald verkeerd is ingezet;
de naald te dun is voor het garen;
de naald een scherp oog heeft, of krom is;
de kwaliteit van het garen slecht is;
het garen verkeerd door de naald is gestoken;
het garen verkeerd is geleid.

c. De machine slaat steken over, als:

De naald krom is of verkeerd is ingezet;
de naald te kort is (gebruik systeem 705);
de dikte van de naald niet overeenkomt met de dikte van de draad en de dikte van de stof;
bij synthetische stof of nieuwe katoen de naald niet links of rechts staat

d. De stof wordt niet of niet voldoende getransporteerd, als:

De „down“-knop is ingedrukt;
de steeklengte tussen 0 en 1 staat;
het naaivoetje te weinig druk heeft (drukregelaar 1 indrukken).

e. De naald breekt, als:

U tijdens het naaien aan de stof trekt;
de naald te diep staat;
slechte of verkeerde naalden worden gebruikt.

f. Een ongelijkmatige en lelijke naad ontstaat, als:

De bovenspanning onjuist is ingesteld;
de onderdraad dikker is dan de bovendraad of omgekeerd;
de naald stomp is of krom.

g. De spoelhouder resp. de grijper zit vast, als:

Garenresten zich hebben vastgezet in de grijperbaan.

Te verhelpen door:

Haal de grijper uit zijn baan, verwijder de garenresten, laat de machine even onbelast lopen en plaats de grijper in zijn baan, smeer tenslotte de grijper met naaimachine-olie.

h. De machine loopt te langzaam en gaat zwaar, als:

De machine sedert enige tijd niet meer is gesmeerd.

Te verhelpen door:

Smeren volgens het smeerplan.

Er garenresten en stof in de grijperbaan en onder de steekplaat zijn gekomen.

Te verhelpen door:

Schoonmaken en smeren volgens smeerplan.

i. De grijper maakt te veel leven, als:

De grijper droog loopt.

Te verhelpen door:

Smeren.

Er stof en garenresten zich in de grijperbaan bevinden.

Te verhelpen door:

Schoonmaken en smeren volgens smeerplan.

j. De machine slipt, als:

Het motorriempje is uitgerekt.

Te verhelpen door:

Motor naar achteren plaatsen door middel van stelschroeven.

Het schoonmaken van de grijperbaan

Schoonmaken en smeren van de grijper en grijperbaan.

1. Breng de persvoet omhoog en de naald in zijn hoogste stand.
2. Kantel de machine scharnierend naar achteren.
3. Neem de spoelhuls uit de machine.
4. Draai pallen A naar buiten en verwijder de grijperbaan-deksel B (zie afb.).
5. Neem de grijper weg door het asje C daarop tussen duim en wijsvinger te nemen.

6. Verwijder de stof- en garenresten met een kwastje of lucifer. Geen scherp gereedschap gebruiken.
7. Geef de grijperbaan en de as van de grijper enkele druppels speciale naaimachineolie waarna U achtereenvolgens de grijper en de grijperbaandeksel (uitsparing naar boven gekeerd) weer terugplaatst. Pallen A terugdraaien tot U „klik” hoort.
8. Tenslotte de spoelhuls in de machine plaatsen, de machine weer in de horizontale stand brengen.

Hoe vastraken van de draad in de grijper wordt voorkomen.

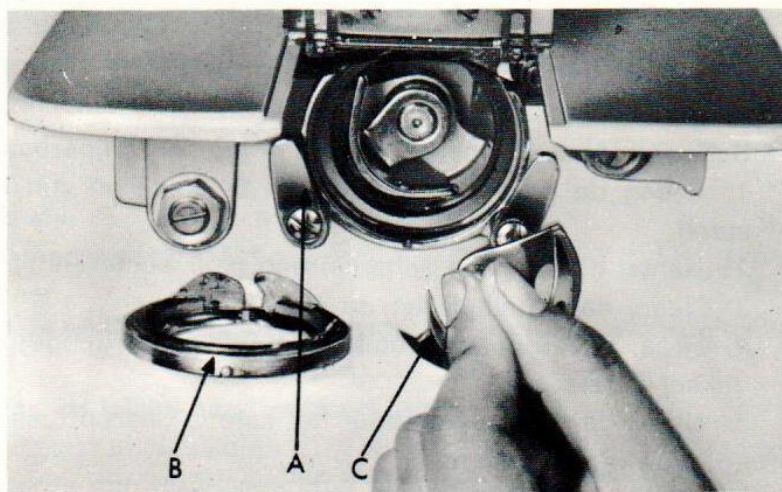
1. Laat de machine, welke voor gebruik gereed is, nimmer werken zonder dat er zich stof onder het voetje bevindt.
2. Begint U te naaien, dan dient U eerst de boven- en onderdraden onder het voetje door naar achteren te leiden en bij de eerste steken vast te houden. Draadhefboom moet in de hoogste stand staan.
3. Draai nooit het handwiel in de verkeerde richting (altijd naar U toe).
4. Na de draadhefboom in de hoogste stand te hebben gebracht, dient men het werk in achterwaartse richting onder het voetje weg te halen en de draden door te knippen.

Schoonmaken van de transporteur.

Van tijd tot tijd moet de transporteur worden schoongemaakt met het stofkwastje.

Dit moet zowel van boven als van onderen geschieden. Hiervoor is het nodig de naaldplaat te verwijderen.

Een vuile transporteur kan niet goed werken en veroorzaakt onder meer het overslaan van steken en slecht transporteren van de stof.

Het smeren van de machine

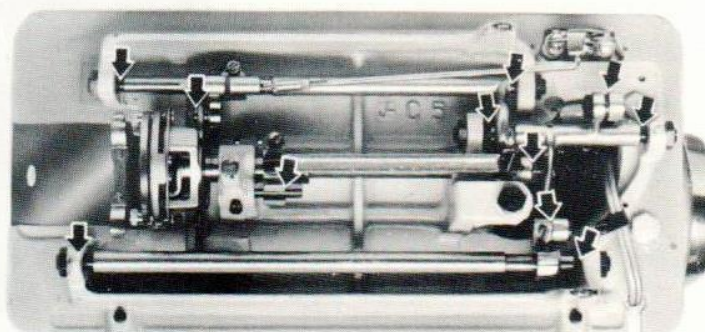
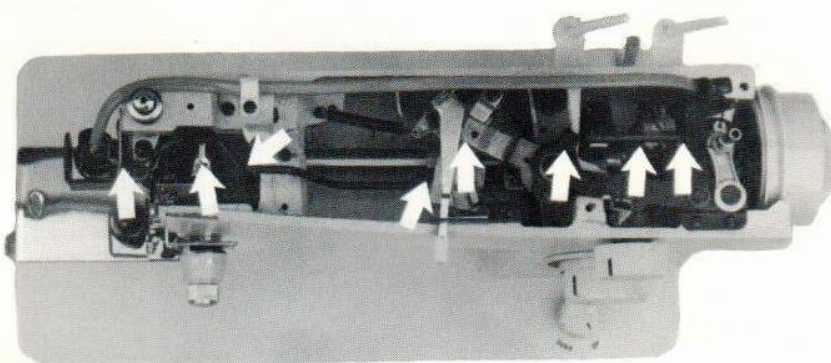
Om te zorgen dat uw machine altijd in een soepel lopende conditie verkeert, is het nodig dat zij voortdurend geolied wordt. Slechts een enkele druppel olie is voldoende. Plaatsen om te oliën zijn aangegeven door pijlen in de foto's.

Om de machine grondig te oliën is het nodig de dekplaat te openen (zie afb.).

Kantel ook de machine achterover om bij de onderliggende delen te kunnen komen (zie afb.).

Na het oliën laat men de machine gedurende een paar minuten snel lopen, opdat de olie in alle delen van de machine doordringt.

Attentie: De motor mag nooit gesmeerd worden !

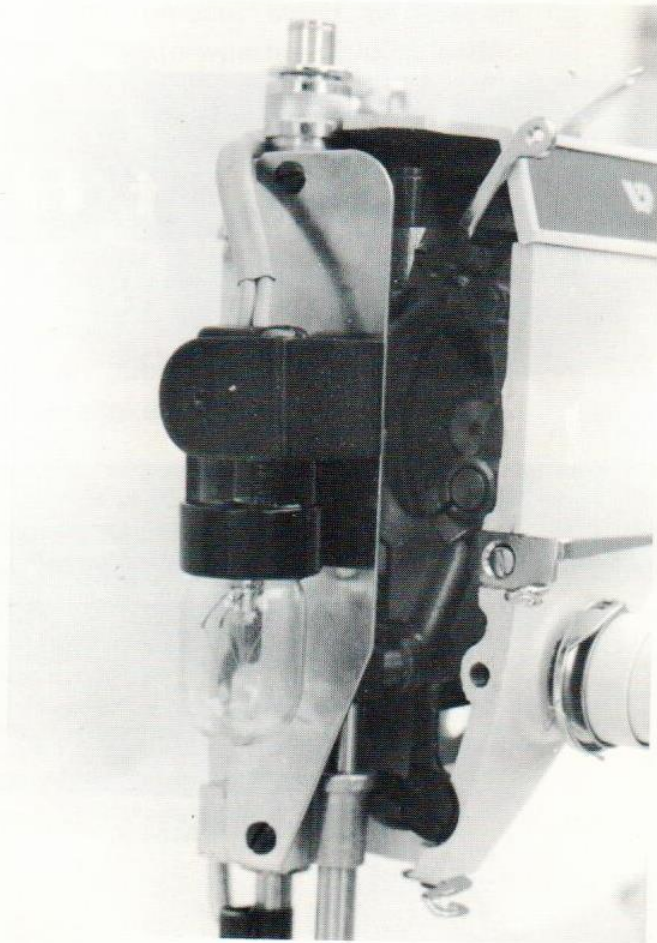
Enkele nuttige wenken

Machine **uitsluitend** smeren met naaimachine-olie.
Geen oude olie gebruiken.

Het naaien van zeer dunne stof.

Indien zeer dunne stof bij het naaien de neiging tot rimpelen vertoont, leg dan een reep dun papier onder de stof en naai met een kleine steek. Dit voorkomt ook het uitrekken van de stof. (Zie: Het regelen van de automatische drukregelaar.)

Bepaalde dunne stoffen zoals nylon, poplin etc. laten zich soms bij **rechtstikken** slecht verwerken met de zig-zag plaat en voet. De machine rijgt dan of slaat steken over. U kunt dit ondervangen door de bijgeleverde rechtstikplaat met rechtstikvoet te gebruiken.

Rijgen.

1. Gebruik een dikkere onderdraad dan bovendraad.
2. Verminder de bovenspanning en gebruik de grootst mogelijke steek.
3. De steken kunnen dan gemakkelijk worden uitgehaald door de onderdraad uit te trekken.

Het in goede conditie houden van de machine.

1. Houd alle bewegende delen van de machine voortdurend geolied en schoon.
2. Draai het vliegwiel altijd naar U toe, zelfs als U met de hand naait.
3. Laat de machine niet zonder stof lopen.
4. Trek bij het naaien niet aan de stof; U buigt dan de naald krom. De machine is in staat de stof automatisch door te schuiven.
5. Laat de machine niet lopen met de persvoet omlaag zonder stof eronder i.v.m. beschadiging voet en transporteur.